

VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGOS VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS VILNIAUS IR ALYTAUS APSKRITYSE

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, mob. 8 609 54 703, 8 658 42 925, el. p. info@vaistaiga.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389.
Atstovo duomenys: Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, mob. 8 609 54 722, 8 698 42 368, el. p. vilnius@vaistaiga.lt

Vilniaus miesto savivaldybės tarybai

2023-10-12 Nr. TR1-21-(5.1 E)

Kopija

Vilniaus miesto savivaldybės merui

TEIKIMAS

DĖL VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2023-02-08 SPRENDIMO NR. 1-1782 1 PUNKTU PATVIRTINTO SPECIALIUOSIUS UGDYMO SI POREIKIUS TURINČIŲ MOKINIŲ, BESIMOKANČIŲ VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS BENDROJO UGDYMO MOKYKLOSE, PAVĖŽĖJIMO ORGANIZAVIMO IR VAŽIAVIMO IŠLAIDŲ KOMPENSAVIMO TVARKOS APRAŠO 5 IR 6 PUNKTŲ NUOSTATŲ

Vilniaus miesto savivaldybės taryba (toliau *ir* Taryba) 2023-02-08 priėmė sprendimą Nr. 1-1782 „Dėl Specialiuosius poreikius turinčių mokinių, besimokančių Vilniaus miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose, pavėžėjimo organizavimo ir važiavimo išlaidų kompensavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, kurio 1 punktu patvirtino Specialiuosius poreikius turinčių mokinių, besimokančių Vilniaus miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose, pavėžėjimo organizavimo ir važiavimo išlaidų kompensavimo tvarkos aprašą (toliau – Aprašas).

Apraše be kita ko nustatyta:

<...> 5. Pavėžėjimo paslauga Savivaldybėje yra teikiama SUP mokiniams, kurių deklaruota gyvenamoji vieta (vaiko ir vieno iš tėvų) yra Savivaldybės teritorijoje, nuo mokslo metų pradžios iki ugdymo proceso pabaigos pagal Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu mokslo metams patvirtintus bendruosius ugdymo planus. Pavėžėjimo paslauga gali būti teikiama ir mokinių atostogų metu, jei Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu mokinių atostogų metu SUP mokiniams organizuojamos stovyklos ar užimtumas ir numatoma teikti pavėžėjimo paslaugą.

6. Savivaldybės mokymo įstaiga, tik patenkinusi Vilniaus miesto gyventojų prašymus ir planuodama į laisvas vietas priimti SUP mokinį iš kitų savivaldybių, privalo iš SUP mokinio tėvų gauti jų deklaruotos gyvenamosios vietos savivaldybės rašytinį patvirtinimą, kad ji užtikrins SUP mokinio pavėžėjimą arba apmokės SUP mokinio pavėžėjimo iš deklaruotos gyvenamosios vietos į mokyklą ir atgal išlaidas. <...>

Iš aukščiau pateiktų Aprašo 5 ir 6 punktų nuostatų matyti, kad pavėžėjimo paslauga specialiuosius ugdymosi poreikius turintiems mokiniams (toliau – SUP mokiniai) teikiama atsižvelgiant į jų deklaruotą gyvenamąją vietą, t.y. pavėžėjimo paslauga yra teikiama tik SUP mokiniams, kurių deklaruota gyvenamoji vieta (vaiko ir vieno iš tėvų) yra Vilniaus miesto savivaldybės (toliau *ir* Savivaldybė) teritorijoje.

Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 14 straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad *mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą įgyvendina visos privalomąjį ir visuotinį švietimą teikiančios*

mokyklos, kiti švietimo teikėjai, atskirais atvejais – mokyklos (klasės), skirtos mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdyti.

Švietimo įstatymo 36 straipsnio 2 dalyje, nurodoma, jog *mokinių, kurie turi specialiųjų ugdymosi poreikių ir nepajėgia patys atvykti į mokyklą mokytis pagal priešmokyklinio ugdymo ar bendrojo ugdymo programas (negali savarankiškai vaikščioti, dėl didelių sutrikimų yra nesaugūs gatvėje), vežimą į mokyklą ir atgal organizuoja valstybinės ir savivaldybės mokyklos savininko teisės ir pareigos įgyvendinanti institucija (dalyvių susirinkimas), kitų mokyklų – savininkas (dalyvių susirinkimas) savo nustatyta tvarka ir atvejais.*

Pagal Švietimo įstatymo 67 straipsnio 4 dalies 1 punktą ūkio lėšos **savivaldybių mokykloms (klasėms arba grupėms), skirtoms šalies (regiono) mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, savivaldybių kadetų ugdymo mokykloms, skirtoms šalies (regiono) mokiniams, atitinkančioms Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklėse nustatytą paskirtį ir kriterijus, taip pat savivaldybių mokykloms (klasėms arba grupėms), skirtoms šalies (regiono) mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, ir vykdančioms ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, skiriamos iš Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams pagal Vyriausybės patvirtintą metodiką** <...>.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-12-12 nutarimu Nr. 1516 patvirtintos Ūkio lėšų, skiriamų iš Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams, skyrimo savivaldybių mokykloms (klasėms arba grupėms), skirtoms šalies (regiono) mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, metodikos 3 punkte nustatyta, kad ūkio lėšos savivaldybių mokykloms (klasėms arba grupėms), skiriamos iš atitinkamų metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto (toliau – valstybės biudžetas) specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams, atsižvelgiant į mokinių, kurie mokosi savivaldybių specialiosiose mokyklose (specialiosiose klasėse), specialiojo ugdymo centruose pagal formaliojo švietimo programas, skaičių ir patvirtintas atitinkamų metų valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams sumas, o 4 punkte nurodoma, kad ūkio lėšos skiriamos ir gali būti naudojamos įskaitant, bet neapsiribojant ir transporto išlaikymui bei transporto paslaugų įsigijimui.

Sistemiškai vertinant aukščiau paminėtas teisės aktų nuostatas darytina išvada, kad SUP mokiniai gali būti ugdomi visose privalomąjį ir visuotinį švietimą teikiančiose mokyklose, SUP mokinių pavėžėjimą organizuoja mokyklos, kurioje mokinys mokosi savininko teisės ir pareigos įgyvendinanti institucija, o lėšos SUP mokinių pavėžėjimui skiriamos iš valstybės biudžeto tikslinės dotacijos. Taigi Savivaldybės taryba, kaip Vilniaus miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų savininko teisės ir pareigos įgyvendinanti institucija privalo organizuoti, **visu** šiose mokyklose besimokančių SUP mokinių, kurie nepajėgia patys atvykti į mokyklą mokytis pagal priešmokyklinio ugdymo ar bendrojo ugdymo programą pavėžėjimą, nepriklausomai nuo to kur yra šio mokinio ar jo tėvų deklaruota gyvenamoji vieta. Todėl Aprašo 5 punktas ta apimti, kad nustato, jog pavėžėjimo paslauga Savivaldybėje yra teikiama SUP mokiniams, kurių deklaruota gyvenamoji vieta (vaiko ir vieno iš tėvų) yra Savivaldybės teritorijoje, prieštarauja Švietimo įstatymo 36 straipsnio 2 daliai.

Pažymėtina, kad nei Švietimo įstatymo nei kitose teisės aktų nuostatose nėra suteikta savivaldybės tarybai teisė nustatyti papildomas, su SUP mokinių pavėžėjimu susijusias pareigas jų tėvams. Atitinkamai ir Aprašo 6 punktas ta apimtimi, kad numato, jog savivaldybės mokymo įstaiga privalo iš SUP mokinio tėvų gauti jų deklaruotos gyvenamosios vietos savivaldybės rašytinį patvirtinimą, kad ji užtikrins SUP mokinio pavėžėjimą arba apmokės SUP mokinio pavėžėjimo iš deklaruotos gyvenamosios vietos į mokyklą ir atgal išlaidas, yra perteklinis ir neatitinka Švietimo įstatymo nuostatų.

Toks reglamentavimas taip pat prieštarauja Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 5 punkte įtvirtintam vienam iš pagrindinių principų, kuriuo grindžiama vietos savivalda – teisėtumo principui, kuris reikalauja, kad savivaldybės institucijų ir įstaigų veikla būtų grindžiama Konstitucija, įstatymais ir kitais teisės aktais, t. y. turi būti užtikrinamas savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumas, kuris be kita ko įpareigoja teisėkūros subjektus laikytis teisės aktų hierarchijos ir užtikrinti, kad žemesnės galios teisės aktai atitiktų visų

aukštesnės galios teisės aktų reikalavimus. Savivaldybių savarankiškumo ir veiklos principas nėra absoliutus ir jis neatleidžia viešojo administravimo teises ir pareigas turinčio subjekto (savivaldybės tarybos) nuo pareigos laikytis visų kitų viešosios teisės principų, taip pat – teisėtumo principo (2012 m. rugpjūčio 9 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A146-1917/2012, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo biuletenis Nr. 24, 2012, 70–86 p.).

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta bei vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 8 straipsnio 1 dalies 1 punktu,

s i ū l a u:

svarstyti artimiausiame Vilniaus miesto savivaldybės tarybos posėdyje, bet ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo teikimo gavimo dienos, Specialiuosius poreikius turinčių mokinių, besimokančių Vilniaus miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose, pavėžėjimo organizavimo ir važiavimo išlaidų kompensavimo tvarkos aprašo, patvirtinto 2023-02-08 sprendimu Nr. 1-1782 „Dėl Specialiuosius poreikius turinčių mokinių, besimokančių Vilniaus miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose, pavėžėjimo organizavimo ir važiavimo išlaidų kompensavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 5 ir 6 punktų pakeitimo ar panaikinimo klausimą ir apie priimtą sprendimą pranešti Vyriausybės atstovui per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

Atkreipiu dėmesį į tai, kad meras, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi, privalo artimiausiame Vilniaus miesto savivaldybės tarybos posėdyje informuoti savivaldybės tarybos narius apie šį teikimą.

Vyriausybės atstovas Vilniaus ir Alytaus apskrityse

Julius Arlauskas